

ROVANIEMI NISKANPERÄ TALVENSAARI (NISKANPERÄ 15)

282

Koekaivaus 1961.

Pekka Sarvas.

Rovaniemi Niskanperä Talvensaari (Niskanperä 15).

Koekaivaus vuonna 1961.

Maanomistaja Viljo Talvensaari os. Rovaniemi Niskanperä.

Tila: Niittyrauta rek.n:o 18³⁵.

Paikan sijainti näkyy peruskartalla 1:20000 n:o 3612 04 (Niskanperä, painettu 1956), koord. x = 7374 40, y = 438 55.

Koekaivauksessa saatiin talteen löydöt KM 15237:1-11 (kvartsia)

Aikaisemmat löydöt: KM 13969:1-5 ja KM 14705:1-5 (kiviesineitä ja iskoksia).

Kertomukseen liittyy viisi karttaa (liitteet 1-5).

Kiintopisteenä käytettiin koeojan XXX länsipuolella sijaitsevaa maakiveä, jonka korkeus laskettuna noin 100 m itään kaivausalueesta sijaitsevasta monikulmiopisteestä (75.90) oli 77.53 m ymp.

Maanviljelijä Viljo Talvensaari oli löytänyt omistamansa Niittyrautan tilan maalta useita kiviesineitä, kiviesineiden teelmiä ja iskoksia, jotka kaikki lunastettiin Kansallismuseoon. Esineet oli löydetty Niittyrautan tilan päärakennuksen eteläpuolelta uutta peltoalaa raivattaessa. Koska oli syytä epäillä paikalla sijaitsevan kivikautisen asuinpaikan, joka ainakin osittain tulisi tuhoutumaan voimalaitostöiden johdosta, sai allekirjoittanut tehtäväkseen suorittaa Viljo Talvensaaren maalla kaivauksia.

Paikka sijaitsee Niskanperällä; noin 1,5 km Rovaniemi-Kemi maantiestä. Niskanperän tietä pitkin, jonka jälkeen kääntyy tie oikealle Niittyrautan taloon.

Kaivausalue oli caterpillarin jylläämää pelloksi aiottua saviperäistä maata. Alueelle kaivettiin kolme koeojaa (liite 1, yleiskartta); XXX, 15, XII. Yhdestäkään koeojasta

ei saatu tuloksia löytöjen muodossa; paikoitellen oli koe-
ojissa kuitenkin havaittavissa erittäin punaista palomaata
(liitteet 2-4). Palomaata todettiin esiintyvän hajanaisina
laikkuina koko alueella, eikä niiden perusteella paljastunut
mitään kiinteään muinaisjäänökseen viittaavaa. Varmuuden
vuoksi avattiin kuitenkin navetan itäpuolelle, koeojan 15
pohjoispuolelle (ks. liite 1) ja siihen rajoittuen kaivaus-
alue, joka oli 4x8 m laajuinen (liite 5). Aluetta ryhdyttiin
kaivamaan tasoissa. Maaperä oli savista ja pinnassa näkyi pu-
nertavia ja harmahtavia laikkuja. Ruuduista XX:16-17 kaivet-
tiin vain yksi taso, koska maa heti pinnasta alkaen oli "kos-
kematonta" savikkoa. Ruuduissa XVII-XIX:16-17 maa muuttui jo
10-15 cm syvyydessä melko epämääräiseksi ja "koskemattoman"
tuntuiseksi. Perusväriltään se oli kellertävää ja siellä tääl-
lä tavattiin punamaata tai tummempaa likamaata. Nämä tummem-
mat kohdat keskittyivät kivien ympärille ja niissä havaittiin
melko tuoreita puun kappaleita. Tumma maa kivien ympärillä on
kaikesta päätellen syntynyt paikalle siihen kiviä haudattaes-
sa tai sitten se on kasaantunut kuoppaan, joka on syntynyt
kiviä nostettaessa. Kaivausalueelta ei piirretty tasokarttoja.
Talvensaaren maalta ei löytynyt kivikautista asuinpaikkaa run-
saista esinelöydöistä huolimatta.

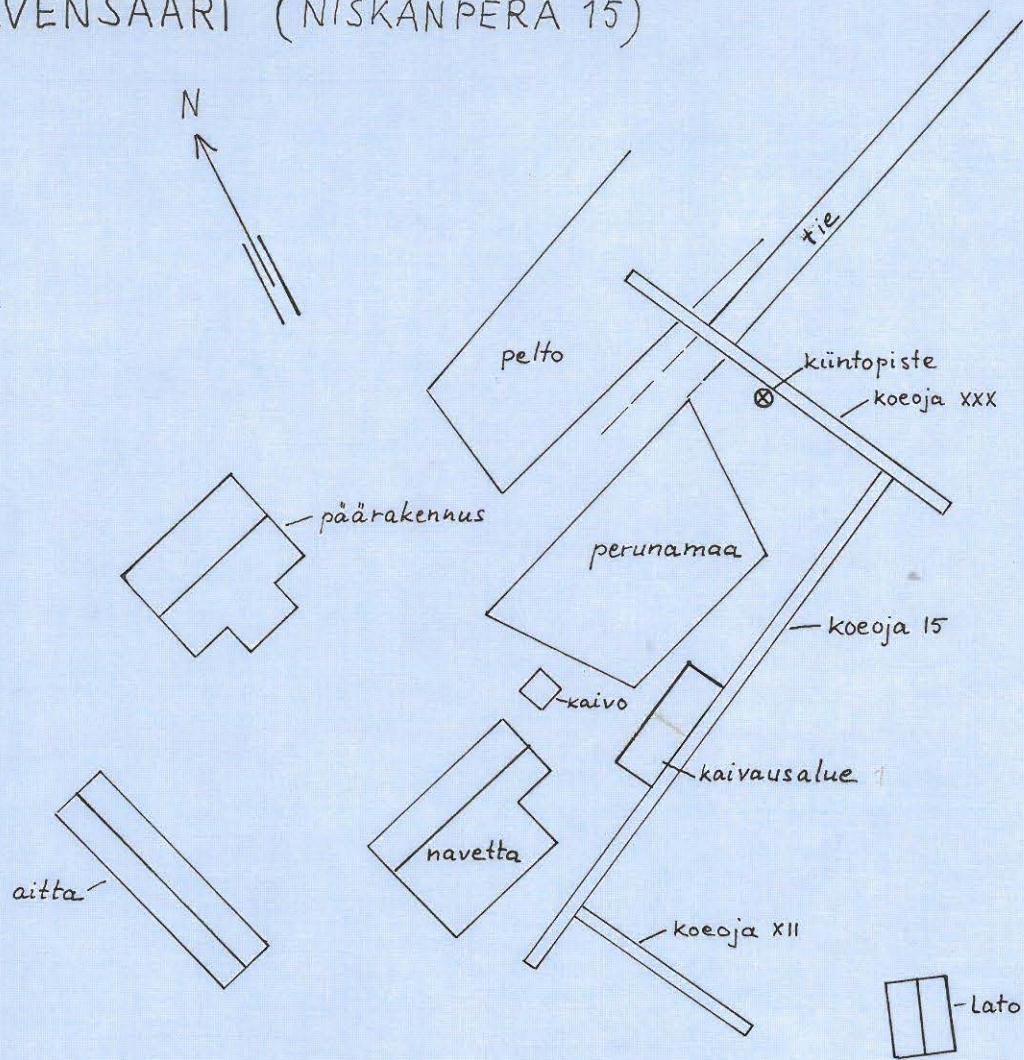
Helsinki 12.4.1972

Pekka Sarvas
Pekka Sarvas

ROVANIEMI NISKANPERÄ TALVENSAARI (NISKANPERÄ 15)

Pekka Sarvas 1961
Yleiskartta 1:500
kp = 77.53 m ymp.

LIITE N:O 1

ROVANIEMI NISKANPERÄ TALVENSAARI (NISKANPERÄ 15)

PEKKA SARVAS 1961

KOEJAN ~~XXX~~ LÄNSISEINÄN PROFIIILI

1:25 KP = 77.53 m ymp.

LIITE N:0 2

 Turve- ja ruokamultakerros

 Likamaa

 vaalea likamaa

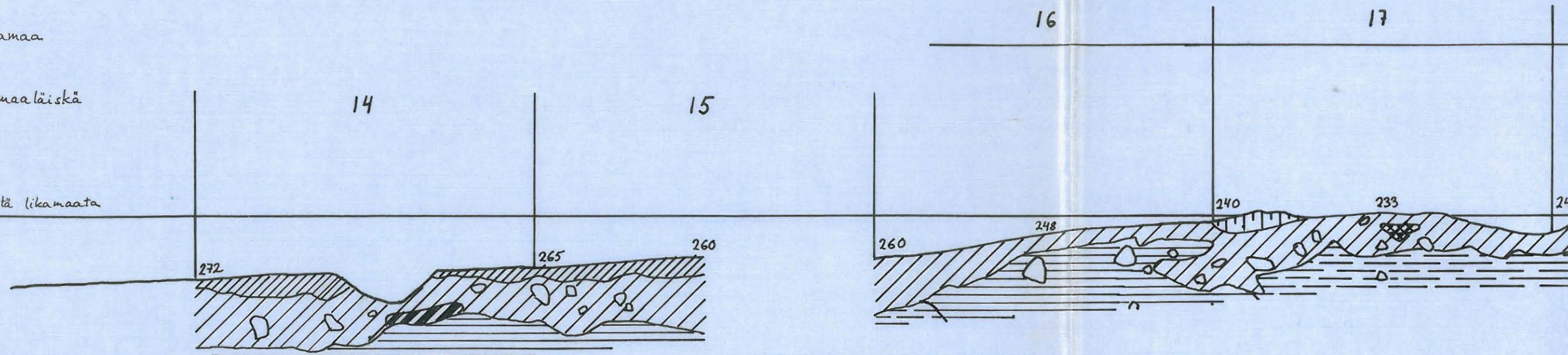
 Puhamaa

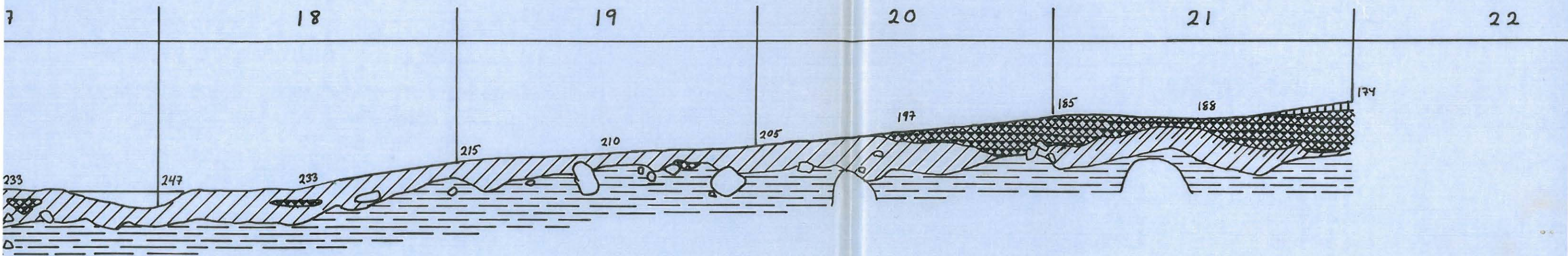
 Tumma likamaaläiskä

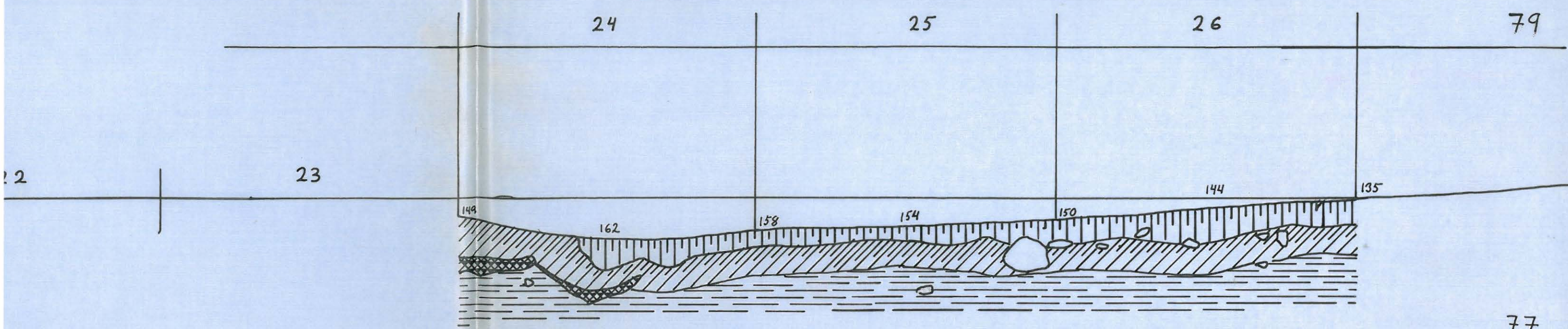
 savi

 HiesLL

 Epämääräistä likamaata

76 m
ymp

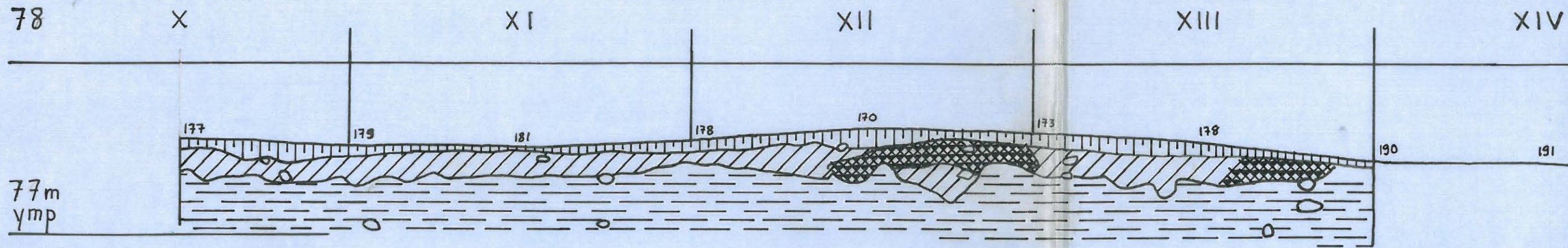
ROVANIEMI NISKANPERÄ TALVENSAARI (NISKANPERÄ 15)

PEKKA SARVAS 1961

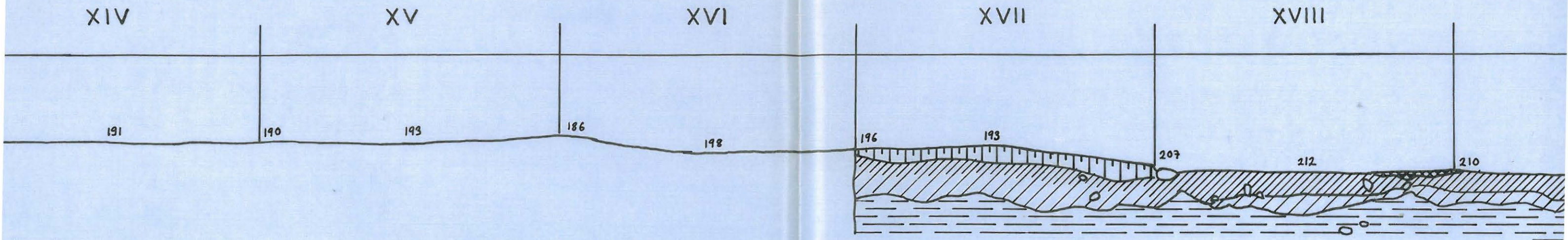
KOEOJAN 15 POHJOISPROFIILI

1:25 KP = 77.53 m ymp.

LIITE N:O 3

- Turve- ja ruokamultakerros
- Likamaa
- Punamaa
- Tumma likamaaläiskä
- Hiesu

XIX

XX

XXI

XXII

XXIII

XXIV

212

206

204

203

204

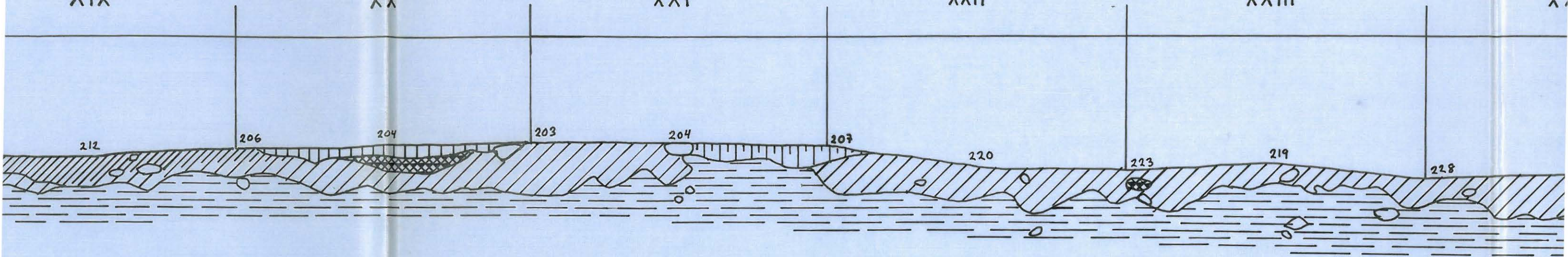
207

220

223

219

228

XXIV

XXV

XXVI

XXVII

XXVIII

225

224

227

232

239

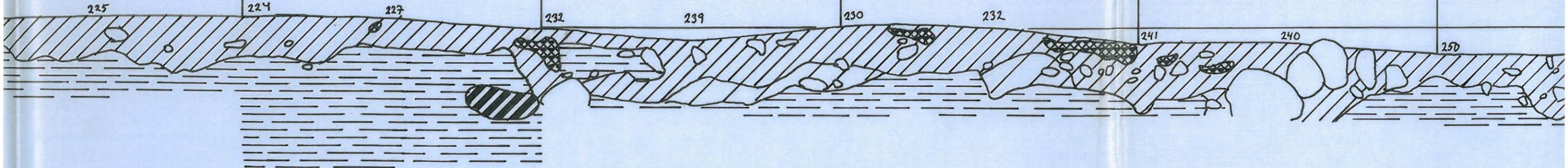
230

232

241

240

250

XXVI

XXVII

XXVIII

XXIX

78

77

239

230

232

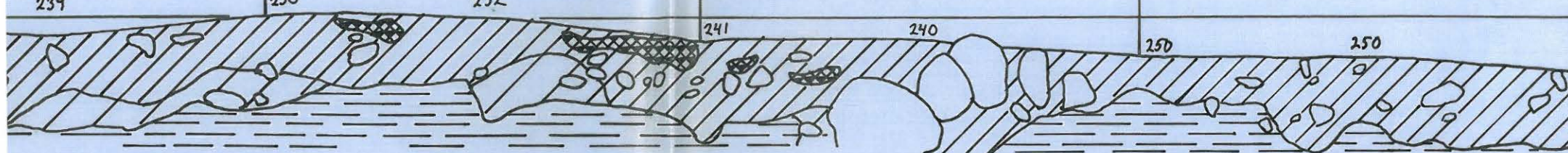
241

240

250

250

257

76 m
ymp

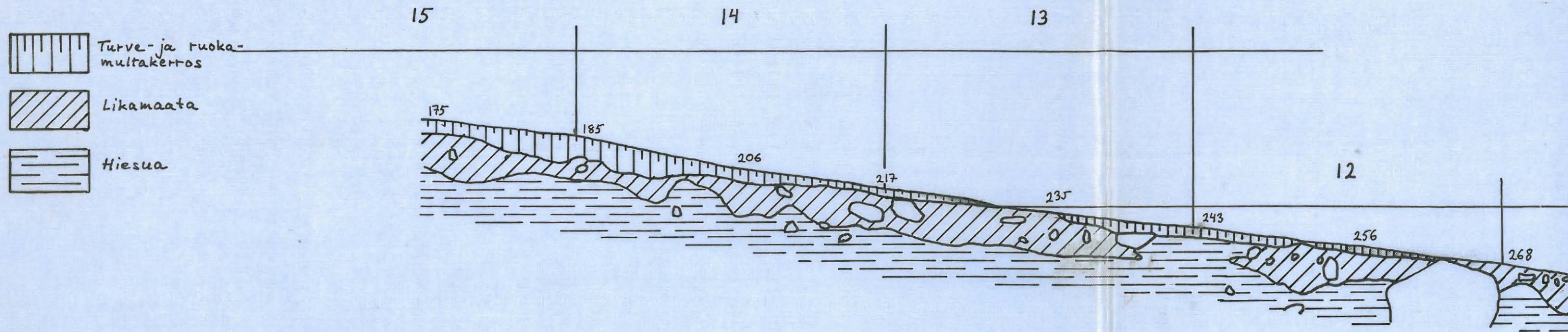
ROVANIEMI NISKANPERÄ TALVENSAARI (NISKANPERÄ 15)

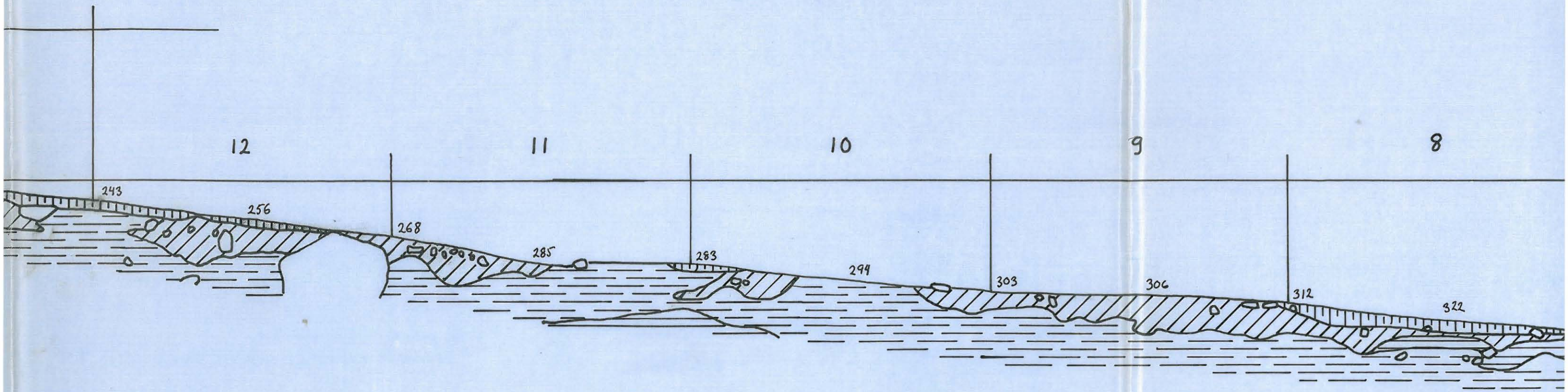
PEKKA SARVAS 1961

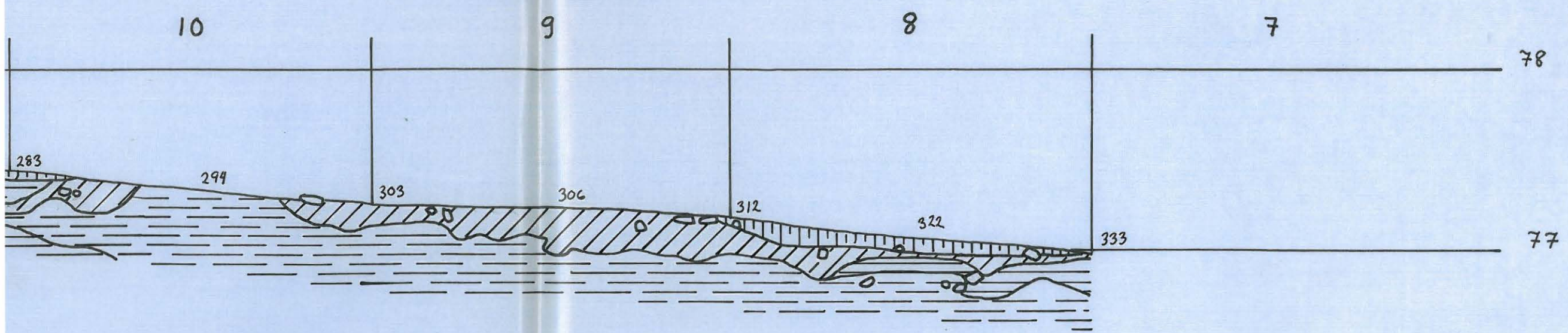
PROFIILI KOEJOJAN XII ITÄSEINÄSTÄ

1:25 KP = 77.53 m ymp.

LIITE N:O 4

76 m ymp.

ROVANIEMI NISKANPERÄ TALVENSAARI (NISKANPERÄ 15)

Pekka Sarvas 1961

Kaivausalueen pintakartta

1:50

kp = 77.53 m ymp.

LIITE N:O 5

